

## AP Genel Başkanı 1969 yılında 200 bin kişilik milis gücünden söz etmişti

- Özel güvenlik örgütü elemanları üniformalı olacak, silahını, parasını ve çeşitli araç-gereçlerini ilgili kuruluşlar sağlayacak
- Hükümetin özel güvenlik örgütüne alınacak elemanları bugünden saptamaya başladığı, bu konuda MHP ile görüş ve işbirliği içinde olduğu, listeleri birlikte hazırladığı öğrenildi

# Demirel'in hayali gerçekleştireyor



- İçişleri Bakanlığı, "Banka ve diğer kuruluşların korunması ve can güvenliklerinin sağlanması" hakkındaki bir yasa tasarısı hazırladı
- Tasarıda özel güvenlik örgütü elemanlarının silah kullanma ve gözetaltına alma yetkileri de bulunuyor

HABER MERKEZİ  
Hükümetin hazırladığı, "Banka ve diğer kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması" hakkında yasa tasarısı ile Demirel'in on yıl önce kurduğu hayalinin gerçeklik kazanmaya başladığı bildirildi.

### Milli Güvenlik Kurulu "özel güvenlik örgütü" konusunu görüşmek üzere toplandı

ANKARA (DEMOKRAT)  
Milli Güvenlik Kurulu yarın Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün başkanlığında Çankaya Köşkü'nde toplanacak. Başbakan Süleyman Demirel, Milli Güvenlik Kurulu öncesi bugün sıkıyönetim komutanları ile aylık olağan egüdüm toplantısını yapacak.

Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında bugün yapılacak olan s (Devamı 7. Sayfada)

HABER MERKEZİ  
Hükümetin hazırladığı, "Banka ve diğer kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması" hakkında yasa tasarısı ile Demirel'in on yıl önce kurduğu hayalinin gerçeklik kazanmaya başladığı bildirildi.

Başbakan Süleyman Demirel, bundan on yıl önce kendisine karşı silahlı kuvvetler içerisinde bazı tepkilerin gelmesi üzerine 200 bin kişilik "milis" kuvveti oluşturdu. Hükümetin hazırladığı son yasa tasarısı ile bu sözlerin gerçeklik kazanmaya başladığı, banka, kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanması için kurulacak özel güvenlik örgütünü, Demirel'in "milis" gücü olacağı belirtildi.

Hükümetin özel güvenlik örgütüne alınacak elemanları şimdiden saptamaya başladığı ve bu konuda MHP ile işbirliği yaptığı, listeleri onunda birlikte hazırladığı öne sürüldü.

İçişleri Bakanlığının banka, kuruluş ve kurumların güvenliklerinin sağlanması ve korunması (Devamı 7. Sayfada)

## Türkeş: Bankalar devletin gücüyle korununca düşmanın üzerine gidecek güç yokoluyor

- "Devleti, sadece maaş aldığı için değil, inancıyla savunmak kararında olan tecrübeli ve kıymetli memleket insanlarını görev başına davet etmeliyiz"

MHP olarak bugünkü hükümetin başarılı olmasını istediklerini belirten

### HABERİN İÇİNDEN

#### IPEKCI'NIN KATİLİNE ÜNİFORMA GİYDİRMEK!..

Hatırlanacağı gibi Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, bir süre önce yaptığı bir açıklamada, "Banka ve özel kuruluşların askerler tarafından korunma uygulamalarına son verilmesi gerektiğini" belirtmişti. Genelkurmay Başkanı'nın bu sözlerinden sonra, hükümetin özel kuruluşların özel güvenlik örgütleriyle korunması yönünde bir yasa tasarısı hazırlığı içinde olduğu öğrenildi. İçişleri Bakanı Güler, önceki gün Isparta'da verdiği bir demeçte böyle bir hazırlığın olduğunu resmen doğruladı ve tasarının Meclis'e sunulacağını söyledi.

Tasarıya göre, bankalar, ticari, sanayi ve tarımsal kuruluşlar ile bunlara ait fabrika, atölye, işyeri ve barajlar, akaryakıt nakit, depoları, yüklem birimleri, petrol ve maden işletmeleri gibi kuruluşlar, "özel güvenlik örgütleri"ne konularak, bu örgütlerin tüm giderleri ile silah, teçhizat, araç ve gereçleri bağlı oldukları kuruluşlar tarafından sağlanacak.

Aynı tasarıda, "Özel Güvenlik Örgütleri"nin sadece kuruluşları korumakla kalmayacağı, "görev alanları içinde işlenmiş veya işlenmekte olan suçları genel kolluk kuvvetlerine bildirmekle birlikte, genel kolluk kuvvetleri gelinceye kadar sanıkları yakalamak ve gözetaltına almak, silah kullanmak" gibi yetkilere de sahip olacağı (Devamı 7. Sayfada)

ANKARA (AA)  
MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş partisinin Tokat İl Kongresinde yaptığı konuşmada MHP olarak bugünkü hükümetin başarılı olmasını istediklerini belirterek, "Bankalar devletin gücüyle korunma durumunda kalınca düşmanın üzerine gidecek yeterli güç yok olacaktır" dedi.

MHP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre-bir kısım fabrikaların, okulların, hastanelerin, mahallelerin "kurtarılmış bölge" adı altında işgal altında olduğunu öne süren Türkeş, "Hükümetin hala anarşiyeye karşı izlediği politikanın düşmanı mağlup etmeye yetmediğini" kaydetti.

Alparslan Türkeş konuşmasında özetle şunları belirtti:

"Türkiye toptekün bir saldırıya uğramıştır. Saldırıları Türk milletini komünist köleliğe sürüklemeye çalışıyorlar. Böyle bir durumda Türkiye devleti ve hükümetiyle birlikte birgün bütün kuruluşları ve vatandaşlarıyla, oturup dostunu, düşmanını iyi tespit etmelidir. Bugün üzülmek görüyoruz ki, komünist ve bölücü silahlı ihanet çeteleri Türk askeri ve güvenlik kuvvetlerini sa-

(Devamı 7. Sayfada)

Ecevit: Demirel sömürü çevrelerine verdiği sözü tutmakta kararlı görünüyor

TARSUS (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Başbakan Süleyman Demirel'in orduya kıskırtmaya başladığını söyledi. Ecevit sağ eylemcilerin karşıya tüp gaz almaya gönderilerek cezaevlerinden devlet eliyle kaçırıldığını belirterek "Hükümet sömürü çevrelerine verdiği sözü tutmaya kararlı görünüyor" dedi.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün Tarsus'ta düzenlediği açık hava toplantısında hükümetin işbaşında kalması durumunda sorunların (Devamı 7. Sayfada)

Başbakan: Siyasal iktidar faşist güçlerle işbirliği içindedir

HABER MERKEZİ  
DSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, faşistlerin 16 Mart 1978 günü İstanbul Üniversitesinde girişimleri ve 7 kişinin ölümüne yol açan kanlı katliamı protesto ederek, "faşist güçlerle işbirliği yapan bir iktidarın işbaşında bulunması, faşizme karşı olan güçlere daha da önemli görevler yüklemektedir" dedi.

Abdullah Baştürk, DSK'nın faşizme karşı mücadelesini ve (Devamı 7. Sayfada)

Demirel'e göre Türkiye'de yok yok

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel, iktidardan ayrıldıkları 1977 yılı sonunda herşeyin varolduğunu iddia ederek, "1979 yılı sonunda ise Türkiye bir yokluk ülkesidir. 400 bin traktör, 1.5 milyon kamyonu, milyarlarca lira fabrikası, velhasıl bütün üretim gücü altıdır. Stokta dışarıya satılacak malı da yoktur" dedi. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Tarsus'ta (Devamı 7. Sayfada)



## Eşme'de pahalılığı ve kıyımları protesto mitingi yapıldı

HABERİ 7. SAYFADA



Uşak'ın Eşme ilçesinde yaklaşık 3 bin kişinin katıldığı mitingte faşizm hayat pahalılığı ve işçi-memur kıyımları protesto edildi.

## Milyonlarca lira yolsuzluk yapanlar ödüllendiriliyor

# USAŞ'ı zarara sokan yönetim hâlâ işbaşında

### Avanos'ta polis bir devrimciyi öldürdü

AVANOS (DEMOKRAT)  
Neveşehir'in Avanos ilçesinde, dün polis memuru Aziz Yıldırım'ın devrimci İbrahim Segmen'i, ortada hiç bir neden yokken vurduğu bildirildi. İbrahim Segmen'in vurulması ilçede geniş tepkilere yol açtı. Olayı protesto etmek için toplanan halkın üzerine ateş açıldı. Halka ateş açan polislerin POL-BİR'li oldukları ileri sürüldü. Hasan Bak- (Devamı 7. Sayfada)

### d'Estaing ve Schmidt yeniden bir araya geldiler

HAMBURG (AJANSLAR)  
Fransa Devlet Başkanı Valéry Giscard d'Estaing ile Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, bugün Hamburg'da buluşarak, Ortadoğu ve ABD'de yaptıkları son temasları ve iki hafta sonra yapılması beklenen AET doruğunun hazırlıklarını ele aldılar. Batı Avrupa'nın dış politikasında daha geniş çaplı bir işbirliğini gerçek- (Devamı 7. Sayfada)

- Zararı saptayan raporu sümenaltı ederek kovuşturma dışı bırakan Ayhan Demiryol da yeniden Teftiş ve Tetkik Kurulu başkanlığına getirildi.
- Yolsuzluğun ortaya çıktığı dönemin Ulaştırma Bakanlığınca söz konusu zararın 2.5 milyonluk bölümünü ödemesi kararlaştırılan Nazif Akdağ, bu zararı karşılamadığı halde hâlâ USAŞ'ın Genel Müdürlüğü'nü yapıyor.

CENGİZ YILDIRIM  
Uçak Sanayi Anonim Şirketi (USAŞ)'ın borcunu ödeyemez bir şirket olarak bilinen "Efes Bahamaz" adlı bir yabancı şirkete "Türk Parasını Koruma Yasası"na aykırı olarak sunduğu hizmetlerden ötürü milyonlarca lira zararına sebep olduğu bildirildi. Edinilen bilgiye göre, USAŞ'la, Seaboard adlı firma arasında 1975 yılında yapılan anlaşmaya göre, USAŞ'ın Seaboard'a yapacağı hizmetlerin dolar olarak peşin ödeneceği öngörüldüğü (Devamı 7. Sayfada)

- İzmir'de 6 kişi gözaltına alındı.
- CHP Kars Senatörü'nün amcaoglu evinde saldırdı.
- Diyarbakır'da bir memur öldürüldü.
- Konya Kulu'da iki kişi yaralandı.

### "Saldırganların faşist olduğundan eminim"

Seyfettin Atalay, 1977 seçimlerinde CHP'den aday olduğunu hatırlatarak, "Beni Ankara'daki bütün solcular tanır" dedi.

ANKARA (DEMOKRAT)  
CHP Kars Senatörü ve Cumhuriyet (Devamı 7. Sayfada)

- Faşistlerce ağır yaralanan iki devrimci gözaltında tutuluyor.
- İstanbul'da Gültepe gecekonduları arandı.
- Çorum'da 17 kişi gözaltında.

HABERİ 5. SAYFADA

### Artvin'de 200 memur sürüldü, halk sessiz yürüyüş yaptı

ARTVIN (DEMOKRAT)  
Artvin'de görevli 200 memurun herhangi bir gerekçe gösterilmeden çeşitli illere sürüldüğü ve ailelerinin parçalandığı bildirildi. Kıym ve sirginler protesto eden Artvin halkının kente sessiz bir yürüyüş yaptığı ve Atatürk anıtına üzerine "kıymlar bizi yıldırma- (Devamı 7. Sayfada)



## Gürler nasıl Cumhurbaşkanı seçilemedi?

### Şaban Erik

TIP eski Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve eski Malatya Milletvekili

"BAZILARINA GÖRE GÜRLER KESİNLİKLE CUMHURBAŞKANI OLMAMALIYDI"

"GÜRLER AÇIKÇA BİRŞEY SÖYLEMİYORDU AMA TAVIRLARI VE HAREKETLERİYLE ARZUSUNU KESİN BİR İSTEK BİÇİMİNDE, ORTAYA KOYUYORDU"

YARIN DEMOKRAT'TA



## Demokrat tan

Değerli Okurlar,

Türk Hava Yollarındaki grevin sonuçlanmaması nedeniyle Demokrat'ın dağıtımındaki aksaklıklar henüz giderilmiş değildir. Dağıtımla görevli arkadaşlarımız size gazeteyi zamanında ulaştırabilmek için bütün gücünü harcamaktadır. Ancak yine de bazı bölgelerden okuyucularımız, telefon, telgraf ve mektupla gazetemizi geç saatlerde bulabildiklerini belirtmekte ve haklı olarak yakınmaktadır. Hava Yollarındaki grev ve lokavt sürdüğü sürece bu aksaklıkların ortaya çıkması kaçınılmaz gibi görünmektedir.

Bu aksaklıklardan ileri gelen en önemli olumsuzluk bizzat gazetemizin haber yönünden zayıf bir görünüm taşımasıdır. İstanbul baskısı dışında diğer baskılarımız haber yönünden eksiklikler taşıdığından biz de farkındayız. Teknik olanaksızlıklar, hava yollarındaki grevle biraraya gelince okurlarımız bazı bölgelerde gazetemizi, ya günü gününe okuyamamakta; ya da pek güncel olmayan haberler bulabilmektedir.

Demokrat'ın İstanbul baskısı ise haber yönünden beş büyükler diye bilinen gazetelerle yarış halindedir. Bazı günler, Demokrat'taki haber

## OKURLARA

## YARADANA SİĞİNİP

## Sekseninde bir delikanlı öldü

Can YÜCEL

Nusret Hızır'ı, sanırım, 1943'te, DTC Fakültesinde tanıdım ilk. O, Felsefe okuturdu; o eninden ikiye dilinmiş sabun kalıbı gibi binanın üst katında, ben de Latince, Eski Yunanca bellemeye çalışırdım üçüncü katta. Koridorlarda, merdiven sahanlıklarında rastlaşırdık. Kimi gülümser geçer, kimi de durur, hatırı sorardı. Konferanslarını kaçırmazdım. Hele, o ara Nazilerden kaçıp Türkiye'ye sığınan, çoğu Yahudi, yabancı bilim adamlarının konuşmalarını öyle eşzamanlı, doğaçtan (irticalen) dilimize su gibi çevirirsin, çocukça bir özdeşleşme ile, kendim yapıyormuşum o işi gibi sanki, gözlerim parlayarak dinlerdim... Anlayamazdım, neydi ona duyduğum bu yakınlık. Akranımlarım gibi gelirdi. Oysa 1943'te, Nusret Hoca 44 yaşındaydı, bense on yedi. Üstelik görüşü de öyle "herdemtaze" denenlere hiç mi hiç benzemeydi. Saçları taze o zamandan ak-pak olmuştu. Tombul, yusuvarlak bir adamdı. Crva gibi filan değildi, yine de civandı, Einstein'ın bir fotoğrafı vardı, dar bir yolda çekilmiş; herhalde Princeton Üniversitesi'nde. Elleri arkaya kavuşmuş, o daracık hiyabandan yürür gider... Ben de Nusret Bey'i o gözle seyrederdim arkasından. Einstein'ı pek sevdiğinden belki, bedeni de onunkine benzemişti, kimbilir... Nerden geliyordu onu böyle kendime yakın, en az kendim kadar genç, kendim kadar delikanlı sayışım? Nusret Bey kendi verdi bu sorunun yanıtını, "Milliyet Sanat Dergisi"nde ya inanan mülakatında. Şöyle diyor: "Yürümek istediğim yolda tek başıma yürüdüm. Bunu ben istemiş, seçmiş değilim. Hani eskiler "teferri" derlerdi, benimki öylesi değil, kendiliğinden oldu bu. Çevremdeki gençlerden umuyorum birtakım yönelmelerinin daha ileri götürülmesini. Ögüt vermeye gelince, benim yapacağım iş değil bu. Bir genç, yaşı bir adamdan gider, ögüt ister, değil mi? O yaşı adam sklerozuna (doku sertleşmesi demek) "tecribe" adını takmışsa, kendinde ögüt verme yetisini bulur. Çok şükür, benim beynim skleroz uğramadı, umumu elemiş de değilim. Gençlerin ben problem aradığıyım, derd ortağıyım. Gençlerin problemleri benim de problemlerim olduğu içindir ki, onlarla iletişimin yaşlarla olduğundan daha iyi. Gençliğim burda benim. Genç sorununu ben de sarstığı için, ben basıyordum bir otorite değilim; olmak da istemem. Otorite olmaya başladığım zaman, skleroz başlamış demektir. Yine de otorite olarak değil, dostça bir ögüt vermek gerekirse, öğüdüm yalnızca "içtenlik" tir."

Seni, benim içtenliği çağırırken, nasıl içtence konuşuyor, değil mi? Ben daha ileriye gideceğim, kendinden biliyorum çünkü, Nusret Bey hepimizi daha iyi düşünmeye; yalanlardan ve eskimiş, köhneleşmiş, dolayısı ile hakaza kötüye, sömürüye yönelmiş, yasatıcı olmanın çıkıp öldürücüye dönmüş görüşlerle düşünenlerden, yaşam ve üretim biçimlerinden annarak, yeniliğe, gençliğe, tazeliğe, hakka çağırırdı, davet ederdi. Felsefe ki, onun dedikçe, "Bir dildir. Eline aldığını eleştirir. Üstüne oturduğu dili eleştiren, en etkin biçimde eleştiren bir dildir. Eleştirinin sonunda görülür ki, farkında olunduğunuz kabul edilemeyen birtakım ilker, hakikat diye bellenen birçok önermeler düşünlmeden, idarelenmeden, kabul edilmiştir... Felsefe, bir bilinçlenme sağıdır. Herkesin kendi yaptığı için ne olduğu konusunda bir bilinçlenme... Felsefe her insanın kendi kişisel etkinliğini ne biçim bir etkinlik olduğu bilincine varmasına yarar. İnsan sürünün bir bireyi olmaktan çıkar... Büyük topluluk olmak, elele verip desteklemeli, dayanışmalı düşünmek ve etkinlikte bulunmak başka şeydir; kabullerle, eleştirilerle aydınlatılmaması kabullerle düşünmek başka şeydir."

ABD, Afganistan olayı ile kendisine iyice geldi. Türkiye'nin stratejik önemi için Türkiye'ye girin görünmek amacıyla bir takım övgü dolu raporlar, girin demeyen raporlar hazırlandı. Bu onun politik çizgisidir. Yalnız ABD'nin dediği gibi değildir. Raporlarında belirttiği gibi değildir Türkiye... Türkiye de insanlara bel gibi işkence yapıyor insanları sakat bırakıyor.

En yakın tarihli örnek... Van'dan Ankara'ya kadar işkence zincirinden geçirilen Gülden adlı kızımız. Gülden'e yapılan işkencelerin niteliğini tek sözcükle yazalım. Canavarlık... Bu konuda Demokrat'ın köşe yazarı E. Galip Sarıdalı, Gülden'in başına gelenleri köşesinde "Bağ-

(Devamı 7. Sayfada)

## Görevimiz size daha güncel haber sunabilmektir

sayısı adı geçen gazetelerin verdiği haber sayısından daha fazla olabilmektedir.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen sevinerek belirtelim ki, Demokrat'a talep artmaktadır. Deneyli gazeteci arkadaşlarımızın "olumlu ve kalıcı bir artış grafiği" olarak nitelendirdikleri bu durumu elbette siz değerli okuyucularımıza borçluyuz. Güveninize layık olmaya çalışacağız.

\*\*\*

Hafta içinde yeni bir yazı dizisine başlıyoruz. TİP eski yöneticilerinden Şaban Erik'in Fahri Korutürk'ün seçildiği Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında olup bitenleri anlattığı yazı dizimizi ilgilie izleyeceğinizi umuyoruz.

Yeni bir Cumhurbaşkanlığı seçebilmek için mecliste turların başlayacağı günleri sizlere ayrıntılı bir biçimde sunabilmek için Ankara Büromuz gerekli hazırlıkları yapmıştır. Seçimleri ve meclis kulisini sizlere olduğu gibi aktarabileceğimizi sanıyoruz.

Size iletmek istediğimiz bir başka konu da, Basın İlan Kurumu'nun Demokrat'ta yaptığı denetlemenin olumlu sonuçlanması. Bilindiği gibi Basın İlan Kurumu, yayın organlarını, özellikle de günlük gazeteleri belirli aralıklarla tiraj vb. yönlerden denetlemektedir. Gazete binamızda baskı ve dağıtım evraklarında yapılan denetimde ortaya çıkan bir gerçek de şudur: Demokrat altıncı gazete olmayı garantilemek üzeredir.

Başka bir sohbet buluşmak dileğiyle hoşça kalın....

## HALKIN DİLİNDEN

## Öğrenciler yönetime katılmalıdır

İTÜ Rektörü Nihat Kumbar 16 Şubat 1980 tarihinde basında çıkan Üniversite Yasa tasarısı ile ilgili olarak açıklamada, Tasan'ın meclisten çekilmesi, geri bir adım olarak nitelendirilmiştir. İTÜ'de öğrencilerin "yeterince" yönetime katıldıklarını ileri sürmüştür.

Yaklaşık 10.000 kişinin öğrenim gördüğü İTÜ'de her yıl fakültelerde birer temsilci seçilmektedir. Bu seçimler gerici 1750 sayılı Üniversite Yasa'nın 58. maddesiyle (1) uygun bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Öğrenciler üniversite öğrenimi süresince herhangi bir dersten bir defa vize düşmüş (2) olsa bile temsilcilik görevi kabul edilmemektedir.

Yine temsilci adaylığı için savcılık belgesi istenmektedir. Bu koşullara uygun adaylar Fakülte Yönetim Kurulu'nda onaylanırdıktan sonra seçime katılabilirler. Anlaşılacağı üzere, Üniversite öğrencilerinin çoğunluğu daha başından aday olma hakkını yitirmektedir. Bütün bunlardan sonra yapılacak seçimlerde toplam öğrenci sayısının yüzde 60'ının oy kullanması gibi yeni bir engel çıkarılmaktadır. Bu durumda ilk seçimde yüzde 60 engeli aşılmazsa bir defaya ögü olmak üzere seçim yenilenmektedir, ancak yine yüzde 60 katılım sağlanmazsa bir daha seçim yapılamaz ve fakülte o yıl temsilcisi kalmamaktadır.

Bütün bu engellemelere rağmen seçilen öğrenci temsilcileri bugün İTÜ'de nasıl yönetime katılıyorlar,

ya da katılabiliyorlar mı?

Fakülte temsilcileri Fakülte Yönetim Kurullarında "öğrencilerle ilişkin" konularda ve "gerekli görüldüğü" durumlarda çalışmaktadırlar. Ancak, bu toplantılarda temsilcilerin sadece söz hakkı olmakta fakat hiç bir konuda oy kullanamamaktadırlar.

Yani öğrenciler edilgen bir konumda kalmakta, karar alma sürecine katılamamaktadırlar. Kaldı ki, üniversite Yönetim Kurulu ve Senato toplantılarında öğrenci temsilcileri hiç alınmamaktadır. Tüm bunlara karşın üniversite rektörünün "öğrencilerimize yönetime katılmaktadırlar" ifadesinde neyi kastedmek istediğini anlayamadık.

Sayın rektörümüz sözünü ettiği ve su anda yürürlükte olan yönetime katılma anlayışı, bugün öğrencilerin karar alma ve uygulama sürecine katılma anlayışına ters düşmektedir. İTÜ senatosu bünyesinde öğrencilerin gerçek anlamıyla yönetime katılması konusunda önerilen duran engellerin kaldırılmasında en ufak bir çaba harcamamıştır.

Bizce "yönetime katılma", öğrencilerin çeşitli yönetime katılmalarıyla ilgili bir kavramdır. Bu kavramda öğrencilerin görev ve sorumluluklarının belirlenmesi, kararların alınması ve uygulanması sürecine bizzat katılmaları demektir. Ne var ki bu yapılamaz ne yeni Üniversite Yasa Tasarısı kapsamında ne de İTÜ Senatosu'nun bu tasarıya karşı eleştirilerinde göze çarpmaktadır.

İTÜ Senatosunun Üniversite Arası Kurul'a getirdi-

ği öneriler arasında "öğrenciler yönetime oy kullanmalıdır" şeklindeki önerisi olumlu bir yön taşısa da öğrencilerin yönetime katılması özdes tutulur mu?

Öğrencilerin yönetime katıldıklarını öne süren sayın Rektörümüz ve İTÜ yönetimine soruyoruz:

—Üniversite ile ilgili, değiştirilen ve çıkarılan yasa, tüzük, yönetmelik vb. gibi konularda öğrencilerin görüşleri alınmış mıdır? Bunların hazırlanması sürecinde öğrenciler katılmış mıdır?

—Şimdiye kadar öğrencilere büyük kayıplar verdiren (tam bir yıl) okul kapatmalarında öğrencilerin görüşleri öneriler dikkate alınmış mıdır?

—Akademik takvimlerin hazırlanmasında öğrencilerin verdiği öneriler göz önünde tutulmuş mudur?

—Öğrenciler disiplin kurullarında, kütüphane yönetimlerinde, staj kurullarında döner sermaye işletmesinde temsil ediliyor mu?

—Üniversitenin düzenlediği panel, açık oturum, konferans vb. toplantılarda öğrenciler görüşlerini açıklayabiliyor mu?

—Öğrencilerin yukarıdaki tipte toplantılar düzenlemelerine izin veriliyor mu?

—Öğrencilerin sanat-kültür çalışmalarının yürütülmesinde ve sergilenmesinde yardım, destek sağlanıyor mu?

—Öğrencilerin gerçekten yönetime temsil edilmesinde oldukça önemli bir yön taşıyan sınıf temsilcileri yasal olarak tanınmakta mıdır?

—Yeni Üniversiteler Yasa Tasarısı gibi oldukça önemli, güncel ve öğrenciyi yakından

ilgilendiren konularda üniversitenin görüşleri belirlenirken öğrencinin bir katkısı var mıdır?

Sanınız: Yukarıdaki soruların yanıtlaması İTÜ'de öğrencilerin ne derece yönetime katıldıklarını açık göstergesi olacaktır.

Eğer yönetime katılma olayından söz ediliyorsa, bu fakültelerden birer göstermelik temsilcinin seçilmesi ile sınırlanamaz. Bu ancak tüm öğrencilerin kendi içinden oluşturacakları etkin ve yaygın bir örgütlenmeye mümkün olacaktır. Bunun için de öğrencilerin yeni girişimlerine üniversite yönetiminin yardımcı olması büyük önem taşımaktadır.

Üniversitenin gerçek işlevi ne kavuşması, yani bilim ve kültürü halk yarına kullanması ve "halk için eğitim" şiarının hayata geçirilmesinin şartlarından biri budur.

## İTÜ'Ü DÖRT FAKÜLTE ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ

1-1750 Sayılı üniversiteler kanunu, Madde 58: Öğrencilerin ilgili konularda, gereken hallerde ve Yönetim Kurulu, karar verdiği takdirde dinlemek amacı ile bir öğrenci temsilcisi seçilir. Temsilci, fakülte yönetim kurulunun gözetiminde, yılda bir kez ve en az öğrencilerin yüzde 60'ının iştiraki ile yapılacak seçimlerde (...) seçilir. Temsilci seçilebilmesi için normal süre içinde sınavların başlamış olmak adli veya inzibati suç almamış olmak gerekir.

2 - Vize düşmek: Herhangi bir dersin 6 sınav hakkı içerisinde ilk üç sınav döneminde başarısız olmak.

## Umut

Zifiri karanlık gece, öfke yatağı seriliydi gece konomuzda Birinde anam babam, Birinde bacılarım. Diğerinde ben. Uyuyamamış düşünüyordum Düşünüyordum kömüröçaklarını Grizu patlamalarında ölen işçileri Hakkını alamamış emekçileri Ve taa dünyanın öbür ucunda Açığa terk edilmiş insanları Düşünüyordum çocukları Bilmem hangi köyünde Urfa'nın, Antep'in, Erzinan'ın...

Bilmem ne hak için bilmem, hangi köylünün Adak edilmeye mahkum çocuklarını Ve okulsuz, yolsuz, susuz, öğretmensiz, köyleri Pamuğu düşünüyordum. Onu üreten nasırlı elleri. Tekmeler duydum ahşap kapımızda. Kurlanadek, Açıldı taa ardına kadar kapımız. Hepimiz ayaklandık. Evimiz polislerle doldu eli coplu, Ve arayacaklarını söylediler Didik, didik ettiler her yeri Sonra bir polis ellerinde kitaplarla çıka geldi Bir elinde "Sosyalizmin Alfabeti" Diğerinde Nazım Hikmet'in "İl üfür kervan yürür"

Ve gürlüldi —Bunlar bilinmeyecek —Bunlar okunmayacak Tuttular tutsak olmaya almışmamız Çiz sıkısa kollarmızdan Dövdüler direnen anamı babamı, Dövdüler iki yaşındaki Güllümseri, Dört yaşındaki Hasam, Daha yaşına girmemiş Nergis'i, Dövdüler.... Ama beni uğraşmaktan döndüremediler

ALİ ERDOĞAN ANKARA

## DÜŞÜNCE ALANI

## Brandt Raporu: Batı kapitalizminin yeni arayışları (2)

●BATIDAKİ İKTİSADİ BUNALIMDAN ÇIKIŞ YOLUNU, MUHAFAZAKARLAR PAZAR EKONOMİSİNİN KOŞULLARINA DÖNMEKTE BULURKEN, SOSYAL-DEMOKRATLAR VE LIBERALLER YOKSUL ÜLKELER EKONOMİSİNİ ALIM GÜCÜNÜ ARTIRACAK BİR DÜZEYE YÜKSELTMEKTE GÖRÜYÖRLER. İŞTE BRANDT RAPORU BU ÇABA VE GÖRÜŞÜN ÜRÜNÜ.

Yurdakul FİNCANCI (Çevirmen-yazar)

Batıdaki iktisadi bunalımdan çıkış yolunu muhafazakarlar, pazar ekonomisinin koşullarına dönme bulurken, sosyal-demokratlar ve liberaller, yoksul ülkeler ekonomisini, alım gücünü artıracak bir düzeye yükseltmekte görüyorlar. İşte Brandt raporu, bu çaba ve görüşün ürünü. Gerçi rapor sureti haktan görünerek, sorunun, "yoksul ülkeleri kurtarmak" olduğunu öne sürüyor ama, kurtarılmak istenen şeyin, bunalımlı batı ekonomileri olduğu, raporun her satırında sürüyor. Brandt'in rapora yazdığı önsözden birlikte okuyalım: "Bu raporun, uzağıp giden bir 'gerileme' ve uluslararası ilişkilerdeki istikrarın zayıflamasından zengin ülkelerin ciddi endişeler duydukları bir zamanda yayınlandığını biliyoruz."

Bu güçlüklerin geçmişteki gerilemelerden ve ekonomik bunalımlardan çok daha ciddi olduğunu inanıyoruz. Bu güçlüklerin, daha önceki yıllarda kullanılan klasik araçlarla yenilebileceğini salık vermek özenlekten uzaktır ve tehlikelidir."

Gerçek amacını bu sözlerle ortaya koyan Brandt raporu, kapitalist ülkelerle yoksul ülkeler arasında çıkar çatışmasını örtmenin budalaca olduğunu itiraf ediyor, "ama ortak bir dayanak noktası bulunduğ yerlerde" diyor, "çıkartları birbirleriyle ilişkilendirip dengelemek büyük ölçüde aklısızca olur. Belki de sorunun birbölüğü, şimdiki sınav ülkelerinin ondokuzuncu yüzyılla yirmineci yüzyılın başındaki gelişmelerinden alınacak örnekler, gözler önüne daha iyi serilebilir. Yüksek işçi ücretlerinin, ekonomiyi bir bütün olarak ileri götürmede alım gücünü arttırdığını kabul edilmesi uzun ve dinmek bilmez bir çabayı gerektirmiştir. Sımdiki sınav ülkelerin, gelişme halindeki ülkelerin pazarlarının genişlemesi ile ilgili olarak"

Brandt raporu, bunun temel yapısal değişiklikleri gerektireceğini öne sürüyor. Ancak önerileri, bir yandan yoksul ülkelere verilen dış yardımları arttırmaktan ötede değildir, bir yandan da yoksul ülkelerin kapitalist batıya bağımlılığını kurumsallaştırarak, süregelen hale getirme çabasıdır. Yoksul ülkelerin sağlayabilecekleri tek kazanç ise, daha çok tırm ürünlerinden oluşan ihrac mallarının, fiyat dalga-

lanmalarına karşı korunmasıdır. Brandt raporu, yoksul ülkelere akacak parasal yardım için dış ticaretten ve silah harcamalarından alınacak uluslararası vergi gibi yeni kaynaklar da öneriyor ve tüm kaynakların dağıtımını Dünya Gelişme Fonu adıyla kurulacak bir yardım örgütünün eline veriyor. Böyle bir Fon, ikili yardım ilişkilerini, çok-uluslu yardım ilişkileri biçimine dönüştürerek, gerçekte, bir yandan batılılara bağımlılığı kurumsallaştırmaya çalışıyor, bir yandan da kapitalist ülkelerin yoksul ülkeler pazarlarına girme yarışını kargaşadan kurtarıp, daha düzenli bir yarış haline sokmayı öngörüyor.

Yoksul ülkelere yönelik sermaye hareketini kurumsallaştırma çabalarının bir ikincisi, çok uluslu kapitalist şirketlerle ilişkilerde söz konusudur. Brandt raporu, çok-uluslu şirketlerin, içinden çıktıkları ülkelerle olan ilişkilerini uluslararası bir rejim çerçevesine sokmayı önermektedir; çok-uluslu şirketlerle yoksul ülkeler arasında ilişkilerin bu rejim çerçevesinde yapılacak anlaşmalarla düzenlenmesini öneriyor. Rapora göre, bu ikili anlaşmalar, çok uluslu şirketlerin güvencesi olmalıdır; kazanç, telif haklarının, ortaklara dağıtılacak kânn dışıya aktarılmasına herhangi bir sınır koymamayı, yoksul ülkelere, bu ikili anlaşmalarla yüklenmelidir; çeşitli teşvik önlemleri alınmalıdır; çok-uluslu şirketin tesislerini kamulaştırdıkları zaman "adil ve etkili bir tazminat" ödemelidirler.

Avrupa'daki muhafazakar hükümetler günümüzde, uluslararası yardım kuruluşları eliyle yapılan yardımları yardımın siyasal verimini arttırmak için yoksul ülkelere kendileri arasındaki ilişkileri uluslararası dönüşümüne çalışmakla bulur. Böyle bir zamanda, ifadesini Brandt raporunda bulan ve gerçeklikte muhafazakar görüşlerden daha az geri olmayan sosyal demokrat önerileri, batının tümüne benimsenmesi pek olası değil. Ama bu rapordaki önerilerin günün birinde gerçeğe dönüşmesini ve yoksul ülkelerdeki egemen sınıfların, batı kapitalizmiyle daha sıkı bir bağlaşım içinde girmesi, önlemek için, yoksul ülkelerdeki emekçi sınıflar şimdiden uyanık bulunmalıdır.

## MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

## 17 MART

1966 Tokat Özdemir Antimuan Maden İşletmesi ile yapılan toplu sözleşmenin uyuşmazlık sonuçlanması üzerine işçiler greve başladı.

1970 İstanbul'da Işık Plastik Fabrikası'nda, Kauçuk-İş üyesi 225 işçi greve çıktı.

1975 Bir süre önce Tek-Met-İş'ten ayrılarak Maden-İş Sendikasına geçmek isteyen, ancak işverenin karşı çıkması üzerine direnişçi geçen Northern İşçileri direnişçileri, işveren tarafından fabrika polisleri çağırılarak kırılmak istendi. Direnen işçilerden 84'ü göz altına alındı. Bir süre sonra serbest bırakılan işçiler, işverenin "bir sömürge valisi gibi hareket ettiğini" söylediler.

1977 HAYDAR ÖZTÜRK, SEMİHA ÖZGÖR

Uşak'ta faşistler Yay-Kur öğrencilerine saldırarak Haydar Öztürk'ü öldürdüler. Olayı protesto için toplanan halka, gece polis ve jandarma yayım ateşi açtı. Semih Özgür öldürüldü, çok sayıda insan yaralandı. 200 kişi göz altına alındı. Daha sonra binlerce kişi Vahit Mustafa Beziğin'ın ismiyle emsali, Vahit'in bulunmasını istedikler. Bunun üzer-

rine, güvenlik kuvvetleri önce havaya, sonra halkın üzerine ateş açtı. 10 kişi yaralandı.

1978 İstanbul Üniversitesi'nde bomba ve silahlı saldırı sonunda ölen öğrencilerden döndürülen cenazelerden İstanbul'da yapılan törenden sonra toprağa verilmek üzere memlekete gonderildi. Ayrıca Ankara'da da binlerce öğrenci protesto gösterisi yaptı.



HATİCE ÖZEN

Bir gün önce İstanbul Üniversitesi'ne faşistlerin yaptığı saldırıda yaralananlar dan Hatice Özen de öldü.

OSMAN DEMİR

Adana'da Endüstri Meslek Lisesinden çıkan öğrencilerin üzerine faşistlerin açtığı ateş sonucu Osman Demir öldü.







## GÜNÜN GÖZLEMİ

## Fazla önemsemedik mi?

İlhami SOYSAL

Görünen o ki, yeni Cumhurbaşkanı kim olacak sorusu, biraz gereğinden de fazla abartılarak ülkenin gündemine getirilmiş durumdur.

Su bu demek ya da pişmiş aya su katmak biçiminde olacak ama sormadan da edemeyeceğiz.

Yürürlükteki Anayasa'mıza göre 684 TBMM üyesi içinden seçilecek Cumhurbaşkanı Ahmet olsa ne fark eder, Mehmet olsa ne değişir?

Soruyu daha da somutlaştıralım:

Yeni seçilecek Cumhurbaşkanı, şimdiki Senato Başkanı AP'li İhsan Sabri Çağlayangil ya da AP'den CHP'ye geçmiş ve Millî Meclis Başkanı olmuş Cahit Karakaş'tan biri olsa,

Ya da bürokrasiden gelmiş Zeyyat Baykara ile üniversiteden gelmiş Profesör Sefa Reisoglu, bunlar da olmazsa Ordu'dan gelmiş Amiral Hilmi Firat adlı kontenjan senatörlerinden biri olsa,

Olmasa ise, CHP sıralarında yer almışlardan General Muhsin Batur, Amiral Kemal Kayacan ya da AP listelerine yerleşmiş generallerden Faik Türlün, Süleyman Tünel, hatta bir Ali Elverdi,

Bunlar da olmaz ise, CHP'li bir Muhittin Taylan bir Turan Güneş bir Kemal Güven bir Sırrı Atalay bir Hasan Esat Işık, bir Necdet Uğur ya da AP'den bir Sıtkı Yırcalı bir Sabit Osman Avcı, hatta ve hatta MSP'den bir Fehmi Cumaloğlu ya da CGP'den Turan Feyzioğlu, bağımsız milletvekillerinden bir Orhan Alp yeni Cumhurbaşkanı seçilse, bu seçim ülkemizin 45 milyon insanı için neyi nasıl değiştirir?

Sanırım ki bu soruyu sormanın tam sırasıdır... Bunca derin derin hesaplar yapılmasına, bunca söyletiye, bunca kulise, bunca gürültü ve patırtıyla şamataya karşı, o değil de bu seçilirse değişecek olan nedir?

Hatta daha ötesini söyleyelim:

Diyeelim ki, Süleyman Demirel ile Bülent Ecevit aralarında anlaşılır da birinden biri, partisini bırakıp Cumhurbaşkanı adayı oldu ve de seçildi, öteki de bunu destekledi ya da gene bu iki lider anlaşılabilir, minareye de kılıfını hazırlayıp adı çokca edilen ya da hiç edilmeyen bir generali senatör'edip Cumhurbaşkanı seçtirdiler....

Değişecek olan ne?

Bugünden yarına Türkiye'nin dışa bağımlılığı mı sona erecek?

Yoksa kalkınma sorunu mu biran önce çözümlenecek?

Ele güne el avuç açmaktan mı kurtulacağız?

Ulusal savunmamızı kendi olanaklarımızla karşılayabilecek mi gireceğiz?

Ülkemizdeki yabancı üs ve tesislerden mi kurtulacağız?

Türki kapitolasyon uygulamalarına mı son verilecek?

Sömürü mü son bulacak, vergi adaletsizliği mi giderilecektir?

İşsiz iş, ekmeğe aş, yolsuza yol, okuluza okul, sağlıksız doktor, topraksız toprak, işsiz elektrik mi sağlanacaktır?

İke bir anda tüten bacalar, dönen çarklar, aşılın yollar, dış satımıyla da dış alımı arasındaki dengesi sağlanmış kalkınmış bir sanayi ülkesi haline mi dönüşecektir?

Demokrasi tıkır tıkır işler mi olacaktır?

Anarşi son mu bulacaktır?

Açlıktan kimse ölmez mi olacaktır?

Artık yasak yavın, yasak düşünce kalmayacak mıdır? Özgürlükler hiç değişse burjuva demokrasilerinde, bunların da en gerilerinde, İspanya'da, Portekiz'de, Yunanistan'da, Hindistan'da olabildiği ölçülerde de olsa kullanılabilecek midir?

Hiç değilse bu Cumhurbaşkanı seçiminden sonra halk, dilerse gelecek kez kendi arasından herhangi birini de Cumhurbaşkanı seçme özgürlüğüne, yani illa da yüksek öğrenim görmüşlük kaydı olmadan orayı hakkıyla doldurabilecek herhangi bir Türk vatandaşını, bu bir işçi de olsa, bir köylü de olsa, bir esnaf da olsa seçme özgürlüğüne kavuşma yoluna mı girecektir?

Şu içinde yaşadığımız, yeni Cumhurbaşkanı kim olacak falcılık şamatası arasında görünen o ki, yeni Cumhurbaşkanı kim olursa olsun, değişecek pek fazla birşey yoktur.

Hoş, gerçekten demokrasiye inanıyorsak, gerçek bir demokrasiye özlüyorsak, aslında olmaması da olağandır. Seçilecek olan Türkiye'yi şuraya ya da buraya sürükleyecek bir diktatör değil, yetkileri, görevleri ve konumu belli bir Cumhurbaşkanıdır. Üstüne üstlük gene Anayasa gereğince göreviyle ilgili işlemlerden de sorumlu değildir... B u böyle olunca, bu seçim işini biraz fazla önemsemiş ve abartmış olmuyor muyuz?

## Tek-Gıda-İş Sendikası 1.şube Başkanı Aytok

## 'Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir'

ADANA (DEMOKRAT) Adana İş Mahkemesi'nin 5.3.1980 tarih ve 980/6 D.İ.Ş. ve 980/1 sayılı kararı ile geçtiğimiz hafta içerisinde kaldırılan Adana Tekel Sigara Fabrikası grevi ile ilgili olarak Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş 1. nolu Şube Başkanı Adil Aytok, Genel Başkan İbrahim Denizcier'in basına yaptığı açıklamaların, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesine ihanet olduğunu söyledi.

Bilindiği gibi Tek Gıda-İş Sendikası Adana Şubesi Tekel Sigara Fabrikası'nda bir süre önce greve gitmiş, ancak sendika Genel Başkanı İbrahim Denizcier Genel Merkez olarak greve karşı olduklarını bildirmişti.

Tek Gıda-İş Sendikası 1. Nolu Şube Başkanı Aytok, Demokrat'a yaptığı özel açıklamada şöyle dedi: "1978 Mart ek sözleşmesiyle ilgili uyumazlık sonucu Genel Merkezimiz iş mahkemesine başvurmuştu. Başvuru tüm işyerlerindeki grev uyuşmazlığının çözümünü kapsıyordu. Mahkemenin alınan karar 21 Şubat 1980 tarihinde, tüm Tek Gıda-İş'e bağlı tekel işyerlerine asıldı."

"Anayasamızın, bize tanıdığı yasal haklarımızı kullandıktan sonra altı iş gününün geçmesini bekledik ve bunu takiben 48 saat geçtikten sonra Tek Gıda-İş 1. Şubesi olarak, greve başladık" diyen Aytok açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Sendikamızın Genel Merkezi iş mahkemesine başvurdu. Grev kararını kendileri onayladılar. Böyle olduğu halde Genel Merkezimiz grev uygulamaya başlanınca da

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

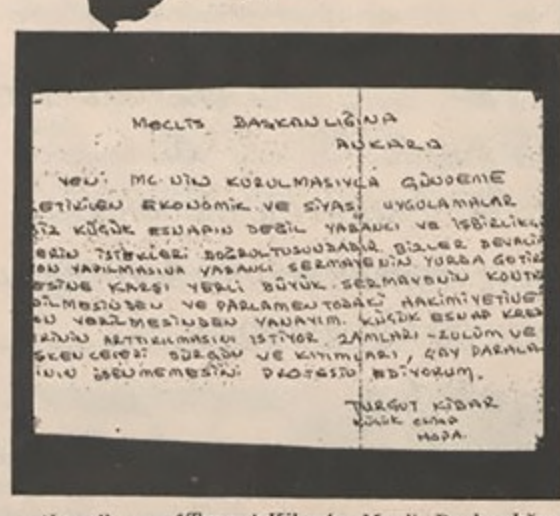
"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

"Denizcier'in basına yaptığı açıklamalar işçi sınıfına ihanettir" dedi.

## YURDUN DÖRT BİR YANINDA ZAMLAR VE HAYAT PAHALILIĞI PROTESTO EDİLİYOR



Hopa'da halk, Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakan'a protesto telgrafı çekmek için uzun kuyruklar oluşturdu.

Adana'nın en büyük gecekondu mahallesinde zamlara karşı gösteri yapıldı.

Hopa-ARTVİN (DEMOKRAT) Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakan'a yüzlerce telgraf çekilen Hopa halkı zamları, hayat pahalılığı ve sürgünlere protesto etti.

PTT binası önünde telgraf çekme kuyrukları oluşturan halk, hükümetin aldığı son ekonomik önlemleri yedi. Çay paralarının en kısa sürede ödenmesini, işçi memur sürgün ve kıyımlarının durdurulmasını istedi. Yurttaşlar şunları söyledi:

"Zamlara, pahalılığa ve hakza- lığa karşı direneceğiz. Halka zulmedenlere ihtar ediyoruz. Zamlarınız, pahalılığınız, baskılarınız, sür-

günleriniz yetti artık."

Kepen kapatmaların suç olduğunu sık sık tekrarlayan yetkililerin aldıkları son ekonomik kararlarla kepenlerin kendiliğinden kapandığını belirten yurttaşlar, küçük esnafın açığa itildiğini söylediler.

Ote yandan Adana'nın en büyük gecekondu mahallesi olan Kiremit-hane Mahallesi'nde oturan halkın, miting düzenliyerek zamları protesto ettiği bildirildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.



Zamları, hayat pahalılığını ve sürgünleri protesto etmek için PTT'nin önünde telgraf kuyrukları oluşturan halk, "Zamlarınız, pahalılığınız ve sürgünleriniz yetti artık" diyor.

## Halk "Yetti artık" diyor

Hopa'da halk, Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakan'a protesto telgrafı çekmek için uzun kuyruklar oluşturdu.

Adana'nın en büyük gecekondu mahallesinde zamlara karşı gösteri yapıldı.

Hopa-ARTVİN (DEMOKRAT) Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakan'a yüzlerce telgraf çekilen Hopa halkı zamları, hayat pahalılığı ve sürgünlere protesto etti.

PTT binası önünde telgraf çekme kuyrukları oluşturan halk, hükümetin aldığı son ekonomik önlemleri yedi. Çay paralarının en kısa sürede ödenmesini, işçi memur sürgün ve kıyımlarının durdurulmasını istedi. Yurttaşlar şunları söyledi:

"Zamlara, pahalılığa ve hakza- lığa karşı direneceğiz. Halka zulmedenlere ihtar ediyoruz. Zamlarınız, pahalılığınız, baskılarınız, sür-

günleriniz yetti artık."

Kepen kapatmaların suç olduğunu sık sık tekrarlayan yetkililerin aldıkları son ekonomik kararlarla kepenlerin kendiliğinden kapandığını belirten yurttaşlar, küçük esnafın açığa itildiğini söylediler.

Ote yandan Adana'nın en büyük gecekondu mahallesi olan Kiremit-hane Mahallesi'nde oturan halkın, miting düzenliyerek zamları protesto ettiği bildirildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

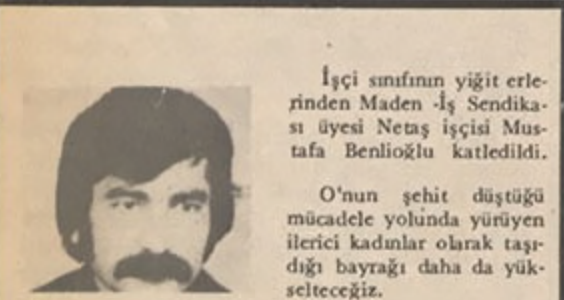
Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.

Sabah erken saatlerde yapıldığı belirtilen gösteride, Demirel hükümetine uygulamaya konulan asırı zamları protesto edildi.



İşçi sınıfının yığıt erte- rinden Maden-İş Sendika- sı üyesi Netas işçisi Mustafa Benlioğlu katledildi.

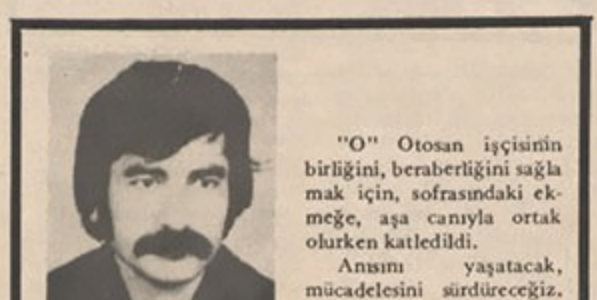
O'nun şehit düştüğü mücadele yolunda yürünen ileri kadınlar olarak taşı- dığı bayrağı daha da yük- selteceğiz.

OMRANİYELİ İLERİ KADINLAR

06 HU 147 Ford minü- bürs ruhsatname ve tam si- gorta trafik kaza pollice- ri yitirilmiştir. Genelazdır

YITIK

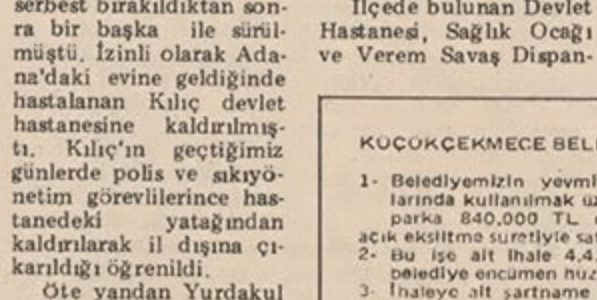
Demokrat: 1013



"O" Otosan işçisinin birliğini, beraberliğini sağ- la mak için, sofrasındaki ek- meğe, aya canıyla ortak ol- urken katledildi.

Anısını yaşatacak, mücadelesini sürdüreceğiz.

Mustafa BENLIOĞLU



"O" Otosan işçisinin birliğini, beraberliğini sağ- la mak için, sofrasındaki ek- meğe, aya canıyla ortak ol- urken katledildi.

Anısını yaşatacak, mücadelesini sürdüreceğiz.

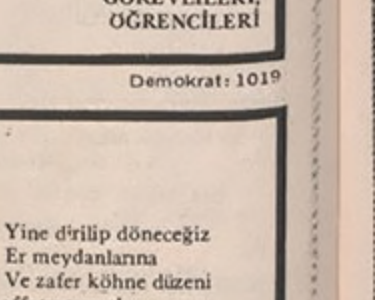
WAT İŞÇİLERİ



"O" Otosan işçisinin birliğini, beraberliğini sağ- la mak için, sofrasındaki ek- meğe, aya canıyla ortak ol- urken katledildi.

Anısını yaşatacak, mücadelesini sürdüreceğiz.

Demokrat: 1014



"O" Otosan işçisinin birliğini, beraberliğini sağ- la mak için, sofrasındaki ek- meğe, aya canıyla ortak ol- urken katledildi.

Anısını yaşatacak, mücadelesini sürdüreceğiz.

Demokrat: 1015

Adana eski Emniyet Müdürü Yurdakul'un öldürülmesinden sonra gözaltına alınmıştı

## Hastanede yatan komiser ildışına çıkarıldı

Öte yandan Adana İl Mer- kezi Adana Emniyet eski Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilmesinden sonra gözaltına alınan, daha sonra serbest bırakılan Ahmet Kılıç adlı komiser'in Sıkıyönetim Ko- mutanlığı tarafından di- şına çıkarıldığı bildiril- di.

Komiser Ahmet Kılıç serbest bırakıldıktan son- ra bir başka ile sürül- müştü. İzlini olarak Ada- na'daki evine geldiğinde hastaneden kaldırılmış- tı. Kılıç'ın geçtiğimiz günlerde polis ve sıkıyö- netim görevlilerince has- tane'deki yatağından kaldırılarak il dışına çı- karıldığı öğrenildi.

Ote yandan Yurdakul döneminde Emniyet Mü- dürüğü'nde görevle- tilen ve daha sonra çeşit- li illere sürgün ancak rapo- ru oldukları için henüz Adana'da bulunan yüz- polis memurunun daha il dışına çıkarılacağı be- lirtiliyor.

YURT HABERLER MERKEZİ Adana Emniyet eski Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilmesinden sonra gözaltına alınan, daha sonra serbest bırakılan Ahmet Kılıç adlı komiser'in Sıkıyönetim Ko- mutanlığı tarafından di- şına çıkarıldığı bildiril- di.

Komiser Ahmet Kılıç serbest bırakıldıktan son- ra bir başka ile sürül- müştü. İzlini olarak Ada- na'daki evine geldiğinde hastaneden kaldırılmış- tı. Kılıç'ın geçtiğimiz günlerde polis ve sıkıyö- netim görevlilerince has- tane'deki yatağından kaldırılarak il dışına çı- karıldığı öğrenildi.

Ote yandan Yurdakul döneminde Emniyet Mü- dürüğü'nde görevle- tilen ve daha sonra çeşit- li illere sürgün ancak rapo- ru oldukları için henüz Adana'da bulunan yüz- polis memurunun daha il dışına çıkarılacağı be- lirtiliyor.

YURT HABERLER MERKEZİ Adana Emniyet eski Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilmesinden sonra gözaltına alınan, daha sonra serbest bırakılan Ahmet Kılıç adlı komiser'in Sıkıyönetim Ko- mutanlığı tarafından di- şına çıkarıldığı bildiril- di.

Komiser Ahmet Kılıç serbest bırakıldıktan son- ra bir başka ile sürül- müştü. İzlini olarak Ada- na'daki evine geldiğinde hastaneden kaldırılmış- tı. Kılıç'ın geçtiğimiz günlerde polis ve sıkıyö- netim görevlilerince has- tane'deki yatağından kaldırılarak il dışına çı- karıldığı öğrenildi.

Ote yandan Yurdakul döneminde Emniyet Mü- dürüğü'nde görevle- tilen ve daha sonra çeşit- li illere sürgün ancak rapo- ru oldukları için henüz Adana'da bulunan yüz- polis memurunun daha il dışına çıkarılacağı be- lirtiliyor.

YURT HABERLER MERKEZİ Adana Emniyet eski Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilmesinden sonra gözaltına alınan, daha sonra serbest bırakılan Ahmet Kılıç adlı komiser'in Sıkıyönetim Ko- mutanlığı tarafından di- şına çıkarıldığı bildiril- di.







# EĞİTİM



## Öğretmen yetiştirme

Yaşar ÇAĞLAR

Burjuvazinin çağdaş(?) eğitim bilmecilerine göre eğitimin üç temel ögesi vardır: 1. Bina, araç-gereç vb. gibi maddi öğeler, 2. Öğretim programları (alışılabilir deyişle müfredat programları), 3. Öğretmenler. (Diyebilirsiniz ki eğitimin amacı olan öğrenciler nerede, Akıl ile zihinle, onlar "kasıtlı" olarak "kültürle-nip" "istendik" biçimde değiştirilecek mat-zemidir.)

Bu bilmecilere göre bizim gibi az gelişmiş (veya gelişmekte olan ya da gelişme yolunda ilerlemiş ve yahut da kalkınmakta olan) ülkelerde insan çok önemli. İnsanın eğitimi hep-sinden de önemli. Çünkü "izm"ler ile bir ülkeyi halkındırmak mümkün değil. Ancak ve ancak eğitilmiş insan gücü ile halkın kalabilir. Dolayısıyla eğitimin geliştirilmesi gerekir. Dünya bireyin ağızda kurulu kurulu. Değişmektedir de. Bu değişen dünyaya uygun eğitimin geliştirilmesi gerekir.

Eğitim nasıl geliştirilecek. Yukarıda sözü edilen üç ögeye dayalı olarak. Bu öğelerin bakış açılarında göre eğitimin maddi öğelerini geliştirmek eğitime kaynak ayırmakla ilgili. Bu çok zor. Çünkü kaynaklar sınırlı ya da el-dehine üç beş aileye paylaşılmış bulunmakta. Herkese açık eğitim kurumlarına kaynak ayrı-lıncak değil ya. (Kaldı ki ayrılan kaynaklar bile-tam olarak kullanılmaz.)

Özellikle ABD'nin yetiştirip uzmanlaştırdığı eğitim mühendisleri, öğretmenlerimizin davranışlarını inceliyorlar. Bir de görüyorlar ki öğretmenlerin davranışları hiç de "istendik" değil. İstendik eğitimi yürüten bir yana kendi dünya görüşleriyle karşı çıkıyorlar bu eğitim düzenine devletin memuru olan öğretmenler. Öğretmen ögesi öne alarak eğitimi geliştirmek "çıkamaz sokak". O zaman "çıkayor" arıyor-lar. Çıkayor yolu program geliştirme içinde bu-luyorlar. Böylece eğitimin öğretmen ögesi bir yana itilebilir, çıkar çevrelerinin ülke kay-naklarını har vurup harman savurularına bir şey denilemez. İki öge sabit olsa bile program geliştirilerek eğitim geliştirilebilir diyecekler. Bu "yapısal-istisnai" mantıkla yola çıkarak, gerekli gerekçe her sözlerinin başına iki istatistik bir "bilimsel" lafını ekledikleri keyifleri-ne diyecekler yok.

Ancak kazın ayağı öyle değil. Onlar okulu bir fabrika, öğretmeni orada çalışan bir usta olarak görüp, ellerine verilen "öğretmen el kitabı" ile çocukları yontup "emtia" çıkaracaklarını umudursunlar, öğret-menlerin yetiştirilmelerinden uygulamalarına dek pratiklerini edindikleri deneyimlerine göre Türkiye'de işler hiç de böyle gitmemektedir.

12 Mart Döneminde "eğitim reformu" ya-pılmak istenmişti. Bu reformun nasıl bir şey olduğunu bir yana bırakarak yalnız öğretmen yetiştirilmesini eleştirelim. Reformun atarak 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun tanımladığına göre "hangi kademe öğretmeni olursa olsun öğretmen yetiştirmede yüksek öğrenim esas" alınacak ve öğretmenlik "genel kültür, pedagojik formasyon ve özel alan eği-timine" dayalı "özel ihtisas mesleği" olacaktır. 1973'te çıkarılan bu yasa üzerinden 7 yıl, öğretmenliğin bir meslek okuluna dayalı olarak yetiştirilmesinden 132 yıl sonra geriye dönüp bakıldığında, son yıllarda iyice netleşen, iki yolun tutulduğunu görmekteyiz:

1. Öğretmen yetiştirilen kurumları kesin denetim altına alarak, kafaları düzenden yana koşullandırarak, giderek bir partinin militan kadrosu haline getirilmiş öğretmen yetiştirmek.

2. Mektupla, yoğunlaştırılmış, hızlandırılmış vb. yollar tutularak nice anlarda öğretmen (Devamı 7. Sayfada)

## Sürgünler öğretmenleri yıldırıyor

İkinci yarıyılın baş-lamasıyla birlikte, öğ-retmen kıymı iyice hız-landırıldı. 15 gün içinde yerlerinden alınarak sürü-len öğretmen sayısı bin-leri geçti. Kar-kış deme-den öğretmenler, öğren-ciler mağdur edildi. Yüz-lercesi gözaltına alındı ya da tutuklandı. Maraş katliamını protesto ettik-leri için gözaltına alınan öğretmen ve öğrenciler kimi yerlerde hala mah-keme önüne bile çıkarıl-madılar.



Fen dersleri laboratu-varların sınıflara dönüş-türülmesi ve araç-gereç yetersizliğinden sınıfta kuramsal olarak öğreti-liyor.

Fizik ve kimyayı labo-ratuvar çalışmalarıyla daha iyi kavrayabilecek-mizi bilmeyen ilgililere du-yurmakta yarar var mı? Kitaplardaki şema ya da deney tanımlarıyla fizik ya da kimyayı anlamak olanaksız. Biz de kavrayamadığımız konuyu ez-berliyoruz. Kısa bir za-man sonra da unutuyor-uz. Öğrendiklerimizin unutulmaması için labo-ratuvar çalışması yapıl-malıdır.



Adapazarı'nın Ferizli kasabasında açığa alınan 3 öğretmenine yerine "vekil öğretmen" adı altında faşist ve gerillerden 11 kişi atandı. Kasabada daha 12 öğretmenine sürüleceği söylentileri yaygınlaştı. Bunun üzerine veliler aralarında yüzlerce imza toplayarak valiliğe başvurdu. Veliler dilekçe-le-rinde "Bu haksız uygulamalarınızı kınar, alınan kararın iptalini arz ederiz" dediler

## SÜRGÜNLERDE HİÇ BİR YAŞA DİKKATE ALINMIYOR

Bakanlık sürgünlerde hiçbir gerekevi ve yasa-yı sağlık durumu, mes-lekteki kıdemi, ortaokul ya da lisede okuyan çocuğunun olup olma-dığı, eş durumu kıymcılar için hiçbir anlan ifa-de etmiyor. Ailenin kut-sallığı üstüne bol bol nutuk atarak binlerce alı-nın parçalanmasını biz-zat kendi elleriyle ger-çekleştiriyor.

Tehdit yazıları ve te-lefonları yine çalıştırıl-maya başlandı. Öğret-menler can derdine düş-ürüldü.

## YİNE ÖĞRETMEN LİSELERİ VE EĞİTİM ENSTİTÜLERİ

Yeni hükümet işbaşı-na gelir gelmez özellikle öğretmen liseleri ve eği-tim enstitülerine yüklen-di. Yönetici ve öğretmen kadrolarını tümüyle de-ğiştirdi. Nitelikli, de-mokrat yöneticiler alı-narak yerlerine militan faşistler yerleştirildi. Huzur içinde yürütülen eğitim kesintiye uğratıl-dı.



Öğretmen düşmanla-rınca "hayin" ya da "a-narşist" ilan edilerek binlerce öğretmenin sür-ülmesi ve halktan soyut-lanması gerçikleridir. Hal-kin öğretmenine sahip çıkması ve öğretmenini halkıyla daha da bütün-leşmesini engelleyemedi.

ACIĞA ALINAN BİR ÖĞRETMENİN KALEMİNDEN

## Selvi Bacı: Eğitimin bozukluğunun nedeni Hükümet'tir

Ayten UYAN

Tahta merdivenlerden çıkıp, Selvi Bacı'nın kapısını çalıyorum. Elli yaşlarında Selvi Bacı, kocası da aynı yaşta, sedirin üzerinde oturuyor. Gülerken ikisi birden:

"Nereden gelip, gidiyorsunuz?"

"Buraya geldim doğrudan, hem halinizi hatı-rınızı sormaya hem de başka şeyler sormaya."

"Söz bakayım. Dur şu süpürgeyi bir kenara bırakayım."

Kocası: "Koca karı ile ben ne biliriz."

"Selvi Bacı gel şöyle, senden başlayalım. Kaç çocuğun var okuyan?"

"İki oğlum var. Biri ortada, biri lisede"

"İkisinin de öğretmenleri açığa alındı. Öğret-menleri hala geri verilmedi. Ne söylemek istedin bu konuda?"

"Biz öğretmenlerimizi istiyoruz. Yalandan diploma alanları değil. Maraş'ı boykot etmesin öğretmenler de faşistlerin altında mı kalsın? Öğretmenlerin hakkını kim arayacak? Yazık de-gil mi onlara? Okulları 1,5 ay tatil yaptılar. 1,5 ay hiç okul tatil olur mu?"

"Yeni öğretmenler verilecek, alınanların ye-rine..."

"Yeni öğretmen gelirse taşlarız. El küçük taş vurursa, ben büyüğü atarım"

"Okullardaki bozuk eğitim nereden kaynak-lanıyor?"

"Kaynağı hükümet. Polis, hükümet hep-si suçlulardan yana. Bu hükümet mi? Bu aile mi? Doğru dur desen, durulur mu? Geleceğini bilsen, o yolda öleceksin"

(DEVAMI HAFTAYA)

## FAŞİST CANILAR OKULLARA KAYDEDİLDİ

Silahlı saldırıda bu-lunarak öğretmenlerini yaralayan disiplin kuru-luna okula yakın okula yakın faşist katiller "mağ-dur edildikleri" gerekçe-siyle yeniden okullara kaydedildi. Okulların faşist denetim altına alı-nması ve faşistlerin birer saldırı üssü haline getiril-mesi çabaları hızlandır-larak sürdürülüyor. Faş-ist denetim altına alı-namayan okullar ise ya kapatılıyor ya da öğren-cileri parçalanarak faşist terörün yoğun olduğu illere sürülüyor.

## ÖĞRENCİLER OKULLARA SOKULMUYOR

İlerici demokrat öğ-renciler okullara sokul-ma tehdidiyle karşı karşıya. Faşistler önce saldırıyor, arkasından okul yönetiminin de gay-retiyle devrimcilerin "o-lay" çıkarttığı yaygarası kopartılıyor ve öğrenci-lerin okula sokulmama-ları meşrulaştırılmak iste-niyor. Okullar halkın çocuklarına kapatılıyor.

## ÖĞRETMEN DÜŞMANLIĞINI KÖRÜKLEYEN POLİTİKALAR İFLAS ETTİ

Öğretmen düşmanla-rınca "hayin" ya da "a-narşist" ilan edilerek binlerce öğretmenin sür-ülmesi ve halktan soyut-lanması gerçikleridir. Hal-kin öğretmenine sahip çıkması ve öğretmenini halkıyla daha da bütün-leşmesini engelleyemedi.



Öğrenciler öğretmenlerinin geri dönmelerini sınıflarında umutla bekleyedur-sunlar. Kıymcılar çocukların da yarınları karartmakta kararlı.

## Tek suçumuz TÖB—DER'li olmak

"ERZURUM'A 100 BİN LİRA İSTİYORLAR BU KADAR PARAYI BİR ÖĞRETMENİN MESLEK YAŞAMI BOYUNCA BİR ARADA GÖRMESİ BİLE OLANAKSIZ"

LULEBURGAZ (ÖZEL) Herhangi bir soruşturma yapılmadan ve hiç bir gerekçe gösterilmeden Kırıtepe Öğretmen Lisesi'nden alınarak çe-ğitli illere sürülen 18 öğretmen, geçtiğimiz hafta içinde yazılı bir açıklama yaptı.

Öğretmenlik yaşamı boyunca halka, halk o-cuklarına ve ilköğre-tim ve ilköğretilme me-tten başka hiçbir a-maç ve çabalarının olma-dığını belirten öğretmen-ler, "tek suçumuz TÖB—DER'li olmak" dediler.

Öğretmenler açıkla-malarını şöyle sürdür-düler:

"Verilen yolluklarla Trenle bile en yakın il'e göç götürmek olanaksız. Erzurum'a 100.000 lira istiyorlar. Bu kadar pa-rayı bir öğretmenin tüm meslek yaşamı boyunca bir arada görmesi bile olanaksız. "Para" diye kapı kapı dolaşarak bir dönemde bu savurganlı- niye?

"Öğretim yılının ikin-ci yarısından sonra geri-de bırakılacak ya da yeni karşılaşılabilecek öğrenci-lerin okullarındaki boş-luk, neyle ve nasıl gide-rilebilecektir?"

"Eşlerden birini Edir-ne'ye, diğerini Kahra-manmaraş'a, bir yerinde bırakılıp öteki Erzurum'a sürülerek on'lara aile parçalandı. Bu durum hangi yasaya ve nasıl bir insanlık anlayışına şağır?

"Sürülen öğretmenle-rin çocuklarının ve aile-lerinin bu kısta kıyamet-perişan edilmesinden özel zevk duyanlar mı var?

## Konya Eğitim Enstitüsü öğrencileri

- "GÜNDE 3 KEZ SALDIRIYA UĞRADIK, PEK ÇOK KIZ VE ERKEK ARKADAŞIMIZ YARALANDI."
- "FAŞİSTLERİN KENDİLERİNDEN BAŞKASINA YAŞAM HAKKI TANIMADINI BİR KEZ DAHA GÖRDÜK YAŞADIK"

Selçuk Eğitim Ensti-tüsünde şimdiye kadar düzenli bir şekilde sür-dürülen öğrenim Yeni MC'nin iş başına gel-mesiyle bilikte durdu. Öğrencilikle ilgili olma-yın faşist katiller yeni-den okula alındı. Eski MC dönemlerinde olduğu gibi Eğitim Enstitüsü faşistlerin saldırı üssü ha-li-ne getirilmek isteniyor.

— OKUL

3 Mart'tan beri oku-lun önünde ya da kaval-parkta günde 3 kez sal-dırıya uğradık pek çok kız ve erkek arkadaşımız yaralandı. Bölüm şefleri ve müdür yardımcılarının önderliğinde sınıflarda marşlar söylattildi. Pek-çok arkadaşımız tehdit edildi. Durumu okul mü-dürlüğüne ilettik. İftira ettiğimiz söylenerek kimliklerimiz bizzat okul müdürü tarafından alı-nı ve yitirdi. Devrimci öğrenciler okula sokul-madı.

10 Mart günü faşistler okul kapısında yine sal-dırdı. Okul yönetimi ta-rafından içeriye alınma-dı. Ancak güvenlik gö-revlisi binbaşının çabası sonucu içeriye girebildik.

Saldırının amacı ilerici ve devrimciye oku-lu terkettirmek. Faşist-lerin kendilerinden baş-kasına yaşam hakkı tanı-madığını bir kez daha gördük, yaşadık...

Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü'nün DEVRİMCI ÖĞRENCİLERİ

## Öğretmen okullarının kuruluş gününün düşündürdükleri

Doç. Dr. Yahya Kemal KAYA

● KÖY ENSTİTÜLERİNDEN, 1952 YILINA DEK 17.373 ÖĞRETMEN VE 1248 SAĞLIK MEMURU MEZUN-OLMUŞ VE KALKIN-MA ÖNDERLERİ OLARAK KÖYLERE ATANMIŞLARDIR.

Öğretmenin toplumumuzdaki yeri, gelenek-sel olarak çok önemlidir. Halk arasında öğ-retmenlik "tanrı mesleği" sayılır. Öğretmen, top-lumda daima saygıdeğer görülmüş, yakın za-manlarda değin anılarımız, babalarımız yavru-larını öğretmene "eti senin, kemigi benim!" diyerek teslim etmişlerdir.

Ulusal ideallerin yayılması, toplumsal, ekonomik ve siyasal yaşamımızın gelişmesi, doğrudan doğruya, kitlelerin davranışlarını değiştirmekle görevli olan öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. Bu nedenle, öğretmenler, kalkınma açısından son derece etkili olan önem-li bir insan gücü stokunu oluşturmalar. Çünkü, öğretmenlerin sayısı ve niteliklerine bağlı olarak, eğitimin topluma katkısı da yeterli ya da ye-teriz olur.

Türkiye'de siyasal yapıların görüşlerine pa-ra-lel olarak, öğretmen sağlama yöntemi de sık sık değişmiştir. Son yüz yılda, her düzeydeki okullara öğretmen yetiştiren çeşitli program-lar ve uygulamalar görülmüştür.

İlk çağdaş öğretmen okulu 132 yıl önce 16 Mart 1848 tarihinde, Darülmüallimin adıyla İstanbul'da açıldı, kısa bir süre içinde, 1890 yılında kız ve erkek öğretmen okullarının sayıları 40'a ulaşmış, İstanbul dışındaki pek çok ilimiz de öğretmen okulu-na sahip olmuş-tur.

Ne varki, Genç Türkler döneminde, darülmüallimin sayısı 30'a indirilmiştir. Oysa, ülke-nin öğretilmesi olan gereksinimi büyüktü. Bu nedenle, geçici bir yasayla, öğretmen okulu mezunları dışındaki diğer öğretmen okula hakkı tanınmış ve öğretmenlik için yalnızca okuma-yazma bilmek yeterli görülmüştür.

Ote yandan, kent öğretmen okulu mezun-ları, kırsal koşullara uygun olarak yetiştiril-medikleri için köylerde çalışmaya istekli değillerdir. Bu nedenle, cumhuriyetin ilk yıla-rında (1923-25) 45 bin kadar köyden yalnızca 4000 tanesi okula ve öğretmene sahipti. Daha da kötüsü, tüm öğretmenlerden yalnızca yüzde 30-35 kadarı öğretmen okulu çıkışlıydı. Hatta, kaptanıktan sultanı (Lise) müdürü, hahvecilik-ten sultanı öğretmeni olanları bile vardı.

Oysa, cumhuriyetin kurucuları köylere öğ-retmen göndermek istiyorlardı. Mustafa Kemal "aşkerler İstiklal Savaşını kazandı, şimdi uygarlık için yapılacak savaş öğretmenler ha-zıncıdır", diyorodu. Kurucu liderlerin köylere en kısa zamanda öğretmen göndermek için buldukları pratik yol köy müallim mektepleri idi. 22 Mart 1926 tarihinde başlatılan bu de-neme başarıyla olamamış ve 1933 yılında durdurul-muştur.

Bununla birlikte, köy müallim mektepleri denemesi sonraları olumlu gelişmelere, eğitimci huralarıyla askerliklerini çavuş olarak yapan anadolu gençlerinin eğitmen olarak özellikle üç yıllık köy okullarına gönderilmesine ve 1940 yılında köy enstitülerinin açılmasına öncülük etmiştir.

Köy Enstitülerinden, 1952 yılına dek 17.373 öğretmen ve 1248 sağlık memuru mezun olmuş ve kalkınma önderleri olarak köylere atanmışlardır. Bu yolla, Türkiye tarihinde ilk kez, binlerce köy okula ve öğretmene kavuş-muş, köylü kitleler, geleneksel yoksulluktan uyanmaya başlamış, eğitim toplumsal ve eko-nomik değişimin aracı olarak düşünülmüş-tür.

Ne yazıkki, ülkemizde 1945'den sonra baş-layan siyasal askerlikleri çoğulcu demokrasinin emdeleri yanında sakıncalarını da birlikte getirmiş, oy için sömürü yarışına çıkan siyasal çevreler sonunda köy enstitüsü hareketinin tarihe karışmasına yol açmışlardır.

Köy Enstitüleri'nin kapanması üzerine, 1954 yılında köy ve kent öğretmen okulları ilköğ-retmen okulları adıyla birleştirilerek üç ve altı yıllık olarak 1975 yılına dek binlerce öğretmen yetiştirilmişlerdir.

Bununla birlikte, 1950'den sonra öğrenci sayısında görülen büyük patlama ve siyasal et-hiler, öğretmen yetiştirme düzeninin yozlaş-masına yol açmış ve değişik kanallardan öğ-retmen açığı kapatılmış fakat öğretmenlik mesleği nitelik açısından gerilemiştir.

Bu gelişmeler şöylece özetlenebilir:

1. Ortaokul mezunların, hatta ortaokul öğ-rencilerini vekil öğretmen adıyla sınıfa sokmak.
2. Bu vekil öğretmenleri kısa bir kurtarıcı geçirmekle asıl öğretmeni yapmak.
3. Lise mezunlarını yedek subay öğretmen olarak köylere göndermek ve istasyonları ter-histen sonra öğretmen olarak kalmasına olanak sağlamak.
4. 1975'den sonra ilköğretmen okullarını klasik lise durumuna getirmek.
5. Var olmayan temel eğitim okullarına öğ-retmen yetiştirme amacıyla iki yıllık eğitim enstitülerini açmak ve öğrencileri bilgi ve yete-neliklerine göre değil, siyasal ve ideolojik görüş-lerine göre seçmek.
6. Mektupla binlerce öğretmeni yetiştirmek.
7. Yayıncı yoluyla binlerce öğretmeni yetiştir-mek.
8. Üç yılı üç haftaya sığdırarak hızlandırıl-mış öğretim programlarıyla 52 bin öğretmen yetiştirmek.

Böylece, tüvarık bir öğretmen yetiştirme po-litikasının var olmadığı ülkemizde, değişen si-yasal iktidarların eğitime uygun olarak farklı uygulamalar görülmüş, özellikle, son yıllarda yeterli köy öğretmenlik formasyonu kazana-mamış onbinlerce lise mezunu genç-hiçbir yüksek öğretim kurumuna girememiş olması nedeniyle hiç olmasa öğretmen oluvmemiş-lerdir.

Oysa, sağlıklı bir toplumsal düzen ve ekono-mik kalkınma, hergiden önce, kitlelerin eği-timinde en önemli insan unsuru olan öğretmen-lerin tutarlı politikalarla yetiştirilmesini gerek-tirir. Eğer, geçmişte bu alanda yapılan hatalar düzeltilir önlemler alınmazsa ve gelecek için sağlıklı öğretmen yetiştirme politikası geli-tirilemezse toplumumuzun geleceğine güvenle bakmak olanaksız olacaktır.

## GÜÇLÜ PALTO CEMAL KARABAS

ERTES GÜN EV SAHİBİ-NİN ÖĞÜTLERİNE UYARAK BENİ KÖLDÜ...

BÖLGE ŞEFİNİN EVİNE GİTTİ ERKENDEN...

BEYEPENDİ HENÜZ KALKMADI UYUYORLAR...

BİR SÜRE DOLAŞTIRKAN SONRA SAAT ONBİRDE TEKFAAL GİTTİ AMA BÖLGE ŞEFİ HALÂ UYUYOR DU...

BİR SÜRE DOLAŞTIRKAN SONRA TEKFAAL GİTTİ...

BEYEPENDİ DİŞAİİ ÇIKTIKLAR MAALESEF...

23

## Okul öncesi eğitim neden zorunlu

Sözümüzlü açmaya baştan beyinden başlaya-lım: İnsanlığı 17 yaşını bitirdiğinde, beyni ne kadar geliştirecek, o kadar gelişmiştir. Dört ya-sındaki çocuk erişilebileceği zeka düzeyinin %50'sine, sekiz yaşında ise % 80'ine, onüç ya-sında da %92'sine erişmiştir. Bundan da anlaşı-lıyor ki, çocuğun zeka, gelişiminde 3'le 6 yaş arasındaki süre ölüml-kalm önemli taşınmaktadır. Büyük İtalyan pedagoğu Dr. Montessori'nin da-ha sonraki araştırmaları da doğrulanan varsay-ımına göre, çocuğun yaşamının ilk altı yılı içindeki çevresi zeka gelişiminin kurbacıkta ya-da körlüktektir. Zeka çocuğun çevresiyle et-kileşiminden gelişim olanağı bulmaktadır. Bu da geniş ölçüde duyu deneyimiyle oluşmaktadır. Doğuşta güçlü ne olursa olsun, çocuk çeşit-li duyu uyarılarına gereksinim içindedir. Ancak böylece dünyayı algılamada duyularını keskin-leştirebilir ve o dünya içindeki ilişkileri keşfe-debilir. Ne var ki, uyarının zamanlaması büyük önem taşır. Montessori'ye göre, beynin özel du-yarlık aşamalarından geçerek gelişir. Beyin ge-lişiminin bu aşamalarında, çevreden gelen uya-rılar sayesinde, belirli beceriler, işlevler, doğuş-sal gelişiminin sınırlarına dek gelişir. Ama, bu duyarlık aşaması sona erdikte, belirli işlev an-cak eksik-gedik gelişme olanağı bulabilir. Bu dil için de söz konusudur. Beynin belirli bölge-leri dil öğrenme işinden sorumludur. Bu merkez-ler erken çağda dil öğrenme olanaklarına açık kılınmadığı takdirde, artık ömürboyu aç gelişkin olarak kalacaklardır. Adeta eğitim fırsatının ka-çırıldığı haberler yaşam-bilmisel bir saate göre çalışmaktadır beyin. Beynin neleri kayda geçirmesine elverişli, nasıl ve ne zaman kuşul-landırıldığı hususları, başarı yada başarısız-lığı önceden belirlemektedir. Sözgelimi, çocuk-

lukta iki dili birden öğrenme fırsatını bulanlar daha sonra yeni diller öğrenmede büyük kolay-lıklar edilmektedirler. Öyleyse, çocukların ilk döneminde bir dili bile iyi öğrenme olanağından yoksun kılınmaları hali ne olacak? Dil ki, insan zekasının gelişiminde en canalcık etken. Ço-ğu iyi dil örnekleri sağlayan, o yönde geliş-mesine destek olan bir çevre zekası gelişimi için sağlam temelleri daha baştan denkleştir-mektedir.

Eğit toplum katlarından gelen çocuk oku-la geldiğinde iyi yetişmiş öğretmenin konuş-tuğu dilin ses değerlerinden ya da telaffuzun-dan (söyleyiş) ayrı bir ağızla konuşmaktadır. Güçlük daha ilk anda bu çeşitli kaynaklar-maktadır. Daha da kötüsü, çocuk, dilini geliştire-bilmek fırsatı bulacak okula vardığında, dil do-kusu zaten kalıplaşmış, dolayısıyla zekasal ge-lişimi sınırlandırılmıştır. Hem unutmayalım ki, dil sözliktir öte bir şeydir. Biz dil nesneler, ey-lemler ve konuşlar arasında ilişkileri dile ge-tirmek için kullanırız. Zaman ve mekân oluma-na ve olumsuzlama, nitelik ve nicelik, ve tü-mevarım ve tündengelimini kıyaslamaca örnek-leri girift bir dilin biçimleri içinde yer almaktadı-r. Biz tümceleri çeşitli ilişkilerle temsil eden önemler olarak kullanırız. Orta-sınıfın gelme çocuk bu dediğimiz biçimlerin çoğunu daha okula gelmeden bilmektir. Konuşma dilinin bu temel biçimleri üzerinde edinilmiş kolaylık oku-ma gelişimini ve genel olarak eğitimi etkilemek-tedir, çalışmalar bu temel üzerine konuşacaktır. "Okumaya hazır olma" böyle bir yetkinliktir. Bu hazır oluş sözliktir bilgisi, girift sentaks bi-çimlerini ve söyleyişi kapsar.

Anlaşma ve iletişim sorununun çatallaştıran bir başka nokta da eğitici yetkinliklerinin evelinde konuşulan dilin sınırlı ve ilkel oluşudur. Bazı ço-cuklar okula geldiklerinde bir dizi konuş biçimin-de verilen buyrukları anlamaz haldedirler. Söz-gelimi, "Lütfen kaleminizi, defterinizi yerlerin-e koymadan, öbür arkadaşlarınızı da hazırlama-dan çıkmayın dışarı!" türmüce eğitici aileden bir yavruyun okula sığmayabilir peka. Yetkin insanların "dile gelmemiş" çevrelerinde, yetkin-ler kula tümceleri, homurtu, marlı ya da işa-retleriyle konuşmaktadır. Bu sınırlı sözliktir ve basit sentaks biçimleri çocuğa ancak sınırlı bir dil gelişimi olanağı sağlamaktadır. Üstelik, bu elverişsiz çevrede çocuğun dilde ilerlemesine de pek az zaman ayrılmakta, pek az çaba har- (Devamı 7. Sayfada)

GENEL KURUL İLANI

Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'nden yetmişler Derneği Yıllık Genel Kurul Toplantısı 15 Mart 1980 günü çoğunluk olmadıktan 22 Mart 1980 günü saat: 14.00'te Üsküdar Amerikan Kız Lisesi'nde yapı-lacaktır.

GÜNDEM

1. Başkanlık divanı seçimi ve diyana toplantı tut-nağını imza yetkisi verilmesi,
2. Yönetim kurulu raporu, 1979 blancı, kâr ve zarar hesabı ile denetleme raporunun okunması,
3. Yönetim kurulu ve denetçilerin ibrası.
4. Yeni Yönetim Kurulu ve denetçilerin seçimi.
5. Üneriler.

Demokrat: 1021







## TIP BAYRAMI'NIN ARDINDAN

### NEVZAT EREN

(Ankara Tabip Odası Başkanı)

**"Tıp Bayramını kısıtlı olarak, demokrasi anlayışımıza ters bir şekilde kutlamaktan üzüntü duyuyoruz"**

Tıp Bayramı nedeniyle Ankara Tabip Odası'nın Türk-İş Salonunda düzenlediği toplantıda DİSK 1.Bölge ve Tis-Der temsilcilerinin konuşması sıkıyönetimce sakıncalı görüldü.

Tıp bayramını kutlamak amacıyla düzenlenecekleri toplantılar için sıkıyönetim yetkilileri ne başıran Ankara Tabip Odası yöneticileri, sıkıyönetimden konuşmacıların konuşma metinlerinin istenmesi üzerine bu uygulamaya karşı çıktı. Sıkıyönetim yetkilileri Tıp-Der, Hıfod, TMMOB, Tımas, TUMÖD, Tis-Der ve DİSK birinci bölge temsilcilerinin konuşacağı toplantıda, Tis-Der ve DİSK birinci bölge temsilcilerinin konuşmasını sakıncalı buldu. Sabah saat 10 sıralarında, Türk-İş salonunda başlayan toplantı 50. hizmet yılını doldurmuş Prof. Doktor Kamile Şevki Mutlu'nun konuşması ve diğer 50 hizmet yılını doldurmuş doktorlara plaket verilmesinden sonra iptal edildi.

Ankara Tabip Odası Başkanı Nevzat Eren, demokrasi anlayışıyla ters bir biçimde tıp bayramını kısıtlı olarak kutlamaktan üzüntü duyduklarını belirterek toplantının diğer bölümlerinin iptal edildiğini bildirdi.

Daha önce konuşan Prof. Dr. Kamile Şevki Mutlu'da konuşmasında "14 Mart tıp gününü hileli bir kurumlan dışında kutlamak zorunludur" dedi. Kaldığımız bu kararnk günlerin yükleri-  
mizde açığı onanılmaz yararnn acısını daha önce çekmiştik" dedi.

ALTAN KAYA (İzmir Tabip Odası Başkanı)

**"Ülkenin sağlık alanında içinde bulunduğu durum nedeniyle bayram yapılamaz"**

● "Bazı doğu illerimizde 50 bin kişiye bir doktor düşüyor"

İzmir Tabip Odası tarafından düzenlenen Ege sağlık haftası geçtiğimiz perşembe günü Fuar Belediye Meclis salonunda Türk Tabipler Birliği İzmir Tabip Odası başkanı Altan Kaya tarafından açıldı. Altan Kaya açılış konuşmasında "Ülkenin sağlık alanında içinde bulunduğu durumun bayram yaptırarak

nitelikte "olmadığı"ni belirterek özetle şöyle konuştu.

"Ülkemiz sağlık alanında içinde bulunduğu durum bayram yaptırarak nitelikte değildir. Şöyle ki, her doğan bin bebetten 153'ü ilk 1 yaş içinde ölmektedir. Ülkemiz bulaşıcı hastalıkların fazlalığı açısın-

Türk Tabipler Birliği başkanı Erdal Atabek 12 Mart günü düzenlediği bir basın toplantısında ülkenin durumunun bayram yapılacak bir konumda olmadığını belirterek, daha önce Ankara ve İzmir'de düzenlenen Sağlık kurultayının bu yıl İstanbul'da düzenleneceğini açıkladı, "bu yılki panellerimizde hem sağlık emekçilerinin hem de ülkenin sorunlarını konuştuk" dedi.

Atabek, 14 Martta başlayan Sağlık Kurultayı'nı açık konuşmasında ise, yaşam biliminin temsilcileri olan hekimlerin gözlerini topluma çevirmeleri gerektiğini vurgulayarak, "savaş alanımız yalnız mikroskobun merceklerinden gördüğümüz mikroplar değildir, yalnız hasta yatağında yatan insanların hastalıkları değildir. Asıl hastalık, asıl mikroplar toplumun hastalık yaratan mikrop saçı bozukluklarıdır" dedi.

Bozuk beslenmenin, günlük sıkıntılar karşısında artan içki ve sigara

### ERDAL ATABEK

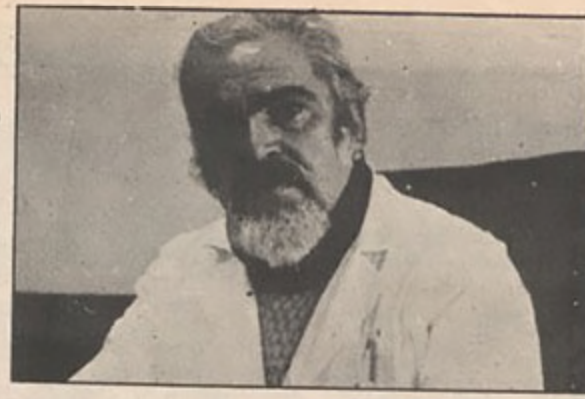
Türk Tabipler Birliği Başkanı

**"Asıl hastalık, asıl mikroplar toplumun hastalık yaratan, mikrop saçı bozukluklarıdır"**

"Ülkenin durumu bayram yapılacak durumda değildir. Bu haftayı bir bayram olarak kullanmak yerine sağlık alanındaki hizmetleri kamuoyuna sunmayı daha doğru buluyoruz"

tüketiminin, çevre kirliliğinin, yakıt darlığından kaynaklanan soğukun halkın sağlığını gün geçtikçe daha fazla tehdit ettiğini belirten Türk Tabipler Birliği Başkanı, tam-süre çalışma yasasına başından beri karşı olan bugünkü siyasal iktidarın, yasayı kaldırmak, yozlaştırmak bu yasayı çalışanlara karşı bir baskı aracı haline getirmek çabalarına giriştiğini söyleyerek, örgüt olarak bireysel firsatçılığı reddettiklerini açıkladı.

Siyasal amaçla atamaları devlet adına yapılan terör olarak niteleyen



Erdal ATABEK

Atabek, buna karşı örgütlü kitle güçleriyle baskıya ulaşabileceklerini vurgulayarak şunları dedi: "Beziğinliğe, umutsuzluğa, yığınlağa kapılmıyoruz. Tarihin bilincinden bakarak 14 Mart 1980'den yarınların ışıklı mutlu geleceğini selemiyoruz"

Atabek, buna karşı örgütlü kitle güçleriyle baskıya ulaşabileceklerini vurgulayarak şunları dedi: "Beziğinliğe, umutsuzluğa, yığınlağa kapılmıyoruz. Tarihin bilincinden bakarak 14 Mart 1980'den yarınların ışıklı mutlu geleceğini selemiyoruz"



## HALKIN ASGARI SAĞLIK GEREKSİNİMLERİNİN KARŞILANMASI İÇİN

● Herkesin sağlık hizmetlerinden eşit ve yeterli olarak yararlanmasının koşulları hazırlanmalıdır.

● Koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetleri ile ilaç sanayi kamulaştırılmalıdır.

● İnsanları hasta olmadan korumaya yönelik koruyucu çalışmalara öncelik ve ağırlık tanınmalı, bunu, tedavi edici çalışmalarla bir bütün olarak ele alan bir anlayışla yapılacak bir plan çerçevesinde halk sağlığı sağlanmalıdır.

● Sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu programının önündeki engeller kaldırılmalı, bu program, yaygınlaştırılmalı ve bireye değil topluma yönelik ekip çalışması anlayışı ile yürütülmelidir.

● Sağlık için bütçeden ayrılan miktar

artırılmalı ve halka hizmet götürecektir.

● Halkın sağlığını kâr amacı uğruna hiçe sayarak çevre kirlenmesine yol açılmasına karşı, kesin ve etkili önlemler alınarak, bu alanda yasanın denetim yetkisi artırılmalıdır.

● Bulaşıcı hastalıklara yol açan kanalizasyon ve çöp sorunları en geniş şekilde ele alınmalı, binaların hastalık kaynağı olması önlenmelidir.

● Tüm sağlık emekçileri bir avuç olanaklı insana değil tüm halka hizmet sunacak şekilde hizmet vermekle yükümlü olmalıdır.

● Tüm sağlık hizmetlerinde çalışanların eğitimleri ülke koşullarına uygun düzenlenmeli, okul sonrası eğitim mutlaka yapılmalıdır.

## TV KÖŞESİ

19.05

### GÜLE OYNAYA

Güle Oynaya Ankara TV'si Çocuk Korosu'nun Sevim Unal yönetiminde Haftanın şarkısı "Dostluk" parçasını seslendirmesi ile başlıyor. Programın şiiir sevmek köşesinde Ceyhan Atuf Kansı anılıyor. Şairin "Dünyanın bütün çiçekleri" adlı şiiri, ressam Oya



Katoglu'nun resimleri eşliğinde okunuyor. "Bu neyin sesi" bölümünde çizgi film çocuklarla birlikte izlenerek, seslerin anlamları çocuklar tarafından tartışılıyor.

### HAFTANIN ŞARKISI

#### DOSTLUK

Dostluğun oiz sevgisiyle toplandık her an burda Bu güzel günü andıkça çarpacak kalbim benim Bu sevgi bağı kopmaz hiç dağılsak bir gün yurda Bu sevgiyle ebediyen uzanır sana elim.

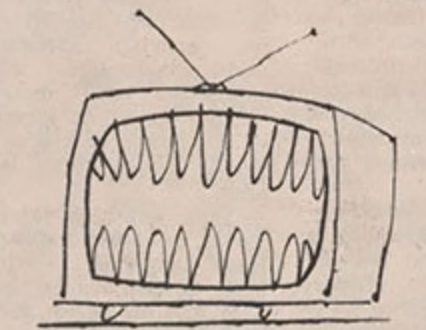
### TERÖR NE İSTİYOR?

20.50

## Peki TRT halktan ne istiyor?

Günlerdir yayınlanan haber-programlar artık herkesin canına tak etti. "Bizim paramız"la başlayan rezaketler dizisinin yeni bir örneğini bu gece izleyeceğiz. Konu: Terör.

"Teröristler" nasıl masum öğrencileri dış güçlerin desteğiyle kullanmışlar, ekonomik gelişmenin yarattığı sonuçları nasıl eyleme dönüştürmüşler, 1974'te önceden bastırılan terör nasıl legal derneklerle yeniden boy atmış vs.vs. Artık kimse, bu masallara, uydurulan yalanlara inanmıyor. Çünkü gerçekleri yaşıyor, faşist terörün yanında bizzat devlet terörünün



provalarını görüyor. Ne Emniyet Genel Müdürlüğü'nün "değerli" görüşleri, ne "şiddet" olaylarından görüntüler, ne de barış, kardeşlik, vatan, millet edebiyatları bu gerçekleri gizleyemez. Ve bunun gibi programlar da halkımızın belleğine bir "ibret levhası" olarak kazınacaktır. Evet, bu programı

mutlaka izleyin, izleyin ve TRT'nin, Haber Dairesi'nin gerçek yüzünü bir kez daha görün sayın izleyiciler.

### TV de BUGÜN

19.00 HABERLER  
19.05 GÜLE OYNAYA  
19.30 EGE'DEN ÇİZGİLER  
20.00 HABERLER  
20.35 UYKUDAN ÖNCE  
20.45 MINİK KONSER  
20.50 TERÖR NE İSTİYOR  
21.30 TÜRK HAFIF MÜZİĞİ  
22.00 SPOR  
22.45 HABERLER

### 21.30 TÜRK HAFIF MÜZİĞİ NECO

Türk Hafif Müziği programında Neco ekran geliyor. Teoman Tarhan'ın hazırladığı programda sanatçı Neco şu parçaları okuyacak: Pam pam - Gülmeyi unutan adam - Bir artist - Vay vay - Caz potburi.



Neco 5 parçası seslendirecek

## Demokrat Çocuk



### 29. GÜNDE

Demokrat Çocuk'ta sizlerle beraberliğimizin 29. günü bugün. Bu kadar kısa bir süre içinde Fatsa, Van, Havza, Gürdes, Besni, Adıyaman, Ardahan, Kulu gibi yurdun dört bir yanındaki arkadaşlarımızdan yüzlerce mektup aldık.

Mektuplarınız unutturdu yorgunluğumuzu. Mektuplarınız çalışmalarımızı yönlendirmede yardımcı oldu. Mektuplarınız güç verdi bize... Bundan sonra da dostluğumuzun gelişerek sürmesini, şiirlerini, yazılarını değerlendirmemizi beklemekteler. Elimizden geldiğince ve zamanımız oldukça gerçekleştirme çalışacağız bunu.

Çocuk tanımımıza giren 3-18 yaşlar arasındaki okuyucularımızdan olduğu kadar, yetişkin okuyucularımızdan da mektup alıyoruz. Bu bizim için kıvanç verici. Onların eleştirisi ve önerilerinden yararlanıyoruz. Ancak yerimiz kısıtlı olduğu için onların ürünlerine yer veremiyoruz. Çocuk okuyucularımıza öncelik vermemizi, sanırım yetişkinler hoş görürler. Ürünleri "Halkın Dilinden" köşesinde değerlendirebilecek. Sizlerden, bizleri şaşırtacak kadar çok ve güzel şiirler aldık. Ama şiirin yanı sıra kısa öyküler, belli bir konuda yazılar, resimler, özellikle çevrenizle ilgili gözlemlerinizi de bekliyoruz.

Belirtmek istediğimiz önemli noktalardan biri de şu: Bu köşeyi hazırlamaya başlarken amacımız, sizleri düşünmeye, araştırmaya yöneltmekti. Size bir takım değerleri ve yargıları hazır olarak vermek istemiyoruz. İstiyoruz ki iyiyi, kötüyü, doğruyu, yanlış, güzeli, çirkinli ayırtabileceğiniz bir düzeye ulaşmanızda yardımcı olabilelim. Bu da çok okumanızla, tartışmanızla olacaktır. Daha güzel günlere hep birlikte ulaşmak dileğiyle...

Güneş Ağabey

### SİZLERDEN

## Biz Çocuklar

Biz çocuklar özgürlük hak istiyoruz  
Zulümsüz,ölümsüz bir dünya istiyoruz

Beyazı, sarısı, karası hep kardeş olmak istiyoruz  
Bir dünyaki hepsi karışık bir yaşam istiyoruz

Kansız silahsız yaşamak istiyoruz  
Faşizmin ortadan kalkmasını istiyoruz.

Sevgi Yıldız

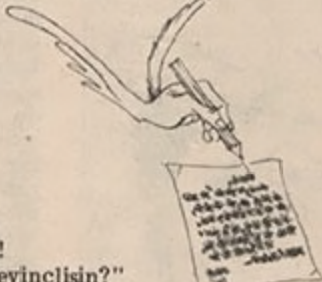
## TÜTÜN'ÜN ÖYKÜSÜ



ANAYATANI AMERİKA'DIR. 16-99'YA AVRUPA'YA GETİRİLMİŞTİR. YAPRAKLARI, NIKOTİN ADI VERİLEN KEŞİF VERGİSİ, ZEHİRLİ BİR MADDE TAŞIR.

## KAĞIT ile KALEM

"Ne o kalem kardeş! Bakıyorum da pek sevinçlisin?"  
"Sevincimi ifade edemem kardeş."  
"Buna sebep ne öğrenebilir miyim?"  
"Kendi duygularımı kendi ağzımla dile getiriyordum da"  
"Aslında seninle birdir değil mi kalem kardeş?"  
"Evet doğrusun."  
"Üstelik ikimizden böylesine birbirine yakın olan ne var ki yer yüzünde."



Ancak öyle anlar oluyor ki tüm açıklığıyla açılıyoruz.

Birbirimize. Nice iyiliklere, kötülöklere katlanıyoruz ikimiz! Üzerime yazılınca iyi şeyler, Mutluluktan uçsam geliyor! Hep güliyorum beni okuyanlarıma!"  
"Beni düşünse benimle iyi şeyler yazılırken, Dumak nedir bilmiyorum. Yazdıkça daha bir güzel yazıyorum iyi şeyleri."  
"Ah kalem kardeş, Kötülöklere, üzüntülere vesile olunca; Bu ruş, buruş oluyorum. Yırtılışam geliyor o an! Yüzüne bakamıyorum beni okuyanlarıma..."  
"Ben de öyle oluyorum kardeş. Kötülük, üzüntü yazılacağı zamanlar, Kırılışam geliyor!.. Ölim imzalarken ki gibi..."  
"Hep iyilikler, dostluklar güzel şeyler Yazılın üzerine istiyorum kardeş..."

Hacı Gözei

## BİLMECE BULMACA

### ÇAĞRI SORUYOR

Benim yaşıam Çiğdem'in yaşından 4 fazla; Çiğdem'in yaşı 6 Annemin yaşı, benim yaşıam Çiğdem'in yaşının toplamım 2 katı. Babamın yaşı ise anneminkinden 6 fazladır. Benim, annemin ve babamın yaşı kaçtır?

### SONUCU BULUN

3 x 5. = 50  
5 x 7. = 40  
13 x 5. = 70 olduğuna göre, 17 x 5. = ?

Babam 38 yaşındadır.  
Annem 22  
Ben 10 yaşındayım  
YANITLAR

### TEK TEK TOPLANAN TÛTÛN YAPRAKLARI 3-6 HAFTA KURUTULUR.



ÖZEL İŞLEMLERDEN GEÇİRİLDİKTEN SONRA HAZIR... HALE GELEN TÛTÛN, SİĞARA, PURO VEYA DİPO TÛTÛNÜ OLARAK KULLANILIR.